

פרשת שלח לך

ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת (טו, לב)

ובגמ' שבת (צו, ב) 'תנו רבנן מקושש זה צלפחד וכן הוא אומר ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש וגו' ולהלן הוא אומר אבינו מת במדבר מה להלן צלפחד אף כאן צלפחד', ויש להבין מנין לנו דוקא שצלפחד היה המקושש.

ויש בנותן טעם להביא מדברי הגמ' (בשבת קנ, ב) 'תנו רבנן מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה ונזכר ששבת הוא ונמנע אותו חסיד ולא גדרה ונעשה לו נס ועלתה בו צלף וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו', ע"כ. ומבואר דאיתו חסיד שחשב לגדור פרצו בשבת חזר בו ולא עשאה מחמת שחשב עליה בשבת ולא רצה לבצעה ממחשבת שבת, ומשמיה דהאר"י מטו לומר דאיתו חסיד היתה שורש נשמתו מנשמתו של המקושש עצים שנידון כאן למיתה בעקבות חילול השבת, שבמעשה זה בא לתקן חטאו שחילל את השבת ועתה אף דבר שעלתה במחשבתו בשבת לא רצה לקחתה.

ומבואר שם דאירע לו נס ועלתה לו צלף חד שהיה חד, וטעם הדבר שדוקא עץ זה עלה לו י"ל דבא לרמז על שמו שהיה צלפחד ועל ידי עץ זה נתגלה כי צלפחד הוא זה שחילל את השבת ועתה שתיקן חטאו זכה ונעשה לו נס זה.

ואם כנים אנו יש להבין בזאת דברי הגמ' (בביצה כה, ב) ג' עדים הם וכו' וי"א אף צלף באליונות, וברש"י שם כתב לא ידעתי מה עזות יש בו בצלף, יעו"ש. ולדברינו י"ל דהן הן הדברים שמכאן נראית עזותו של הצלף שניאות להראות לעולם כולו מי הוא אשר חילל את השבת ועתה תוקן חטאו ולכך נקרא הצלף בל' עזות.

מקור: רבי עובדיה יוסף שליט"א